

ՆԱԽԱԳԱՀ ԱՍԱՏ ԵՒ ՊԸՆ ԱԼԵՈՒԻ ԽՈՐՀՐԴԱԿՅԵՃՅԱՆ ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ՈՒ ՏԱՐԱԾԱՆՐՁԱՆԱՅԻՆ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ՀԱՐՅԵՐՈՒՆ ՀՈՒՐՁ

ՍԱՆԱ. - Երկուշաբթի, 8 Յուլիս 2019-ին, Սուրիոյ Նախագահ Պաշար ալ Ասատ ընդունեց Օմանի արտաքին հարցերու նախարար Իւսէֆ պըն Ալէուին եւ անոր ընկերակցող պատուիրակուիները:

Հանդիպումին ընթացքին, կողմերը խորհրդակցեցան տարածաշրջանին պարտադրուած քաղաքական եւ տնտեսական մարտահրաւերներուն եւ գանոնք դիմագրաւելու միջոցներուն շուրջ:

Հանդիպումին ներկայ էր նաեւ Սուրիոյ արտաքին գործոց նախարար Ուալիտ ալ Մուալլէմ:

Այս առիթով, Մուալլէմ եւ պըն Ալէուի խորհրդակցեցան երկու երկիրներու յարաբերութիւններու խթանումին եւ այլազան ոլորտներու մէջ գործակցութեան կարելիութիւններուն շուրջ:

Կողմերը անդրադարձան նաեւ տարածաշրջանի քաղաքական ու զինուորական վերջին զարգացումներուն եւ անոնց լոյսին տակ յառաջացած մարտահրաւերներու յաղթահարման հրամայականին: Անոնք հաստատեցին, որ տարածաշրջանի ապահովութիւնն ու խաղաղութիւնը պահպանելու համար անհրաժեշտ է երկու երկիրներու գործակցութիւնն ու միասնական ծրագրերու համակարգումը:

Հանդիպումին ներկայ գտնուեցան Սուրիոյ արտաքին գործոց փոխնախարար Ֆայսալ Մըքտատը, նախարարութեան արաբական աշխարհի հետ կապի տնօրէն Մուհամմետ Աթէն, նախարարութեան գրասենեակի տնօրէն Մուհամմետ Օմրանին, ինչպէս նաեւ Դամասկոսի մէջ Օմանի ներկայացուցիչը:

ՄԱՍՆՈՅ ՀԱՄԱՀԱՅՎԱԿԱՆ ԺՈՂՈՎԸ ՀԵՇՏԵՑ ԲԱԶՄԱԿԱՐԺՈՒԹԵԱՆ ԿԱՐԵՒՐՈՒԹԻՒՆԸ

ՆՍՕՏՏ Արամ Ա. Վեհափառ հայրապետին կողմէ հայ մամուլի տարուան հռչակման առիթով կազմակերպուած Համահայկական համաժողովը տեղի ունեցաւ 2-4 Յուլիս 2019-ին, Անթիլիասի մայրավանքին մէջ, նախագահութեամբ ու ներկայութեամբ Վեհափառ Հայրապետին:

Համաժողովին իրենց մասնակցութիւնը բերին Հայաստանի, Արցախի եւ Սփիւռքի գանազան երկիրներու մէջ գործող տպագիր եւ էլեկտրոնային մամուլի շուրջ 100 տնօրէններ, գլխավոր խմբագիրներ եւ մամուլի գործիչներ:

5 Յուլիս, 2019
 Անթիլիաս
 Շաբ.՝ Էջ 14 ➤

ՀՆՈՐՀԱՒՈՐԱԿԱՆ ԱյճԵԼՈՒԹԻՒՆՆԵՐ ԲԵՐԻՈՅ ՀԱՅՈՑ ԹԵՄԻ ՆՈՐԱՏԻՐ ԱՌԱՋՆՈՐԱՐԻՆ

Բերիոյ Հայոց Թեմի Նորընտիր Առաջնորդ Գերշ. Տէր Մասիս Սրբ. Եպս. Զօպուեանին տրուած շնորհաւորական պաշտօնական այցելութիւնները կը շարունակուին:

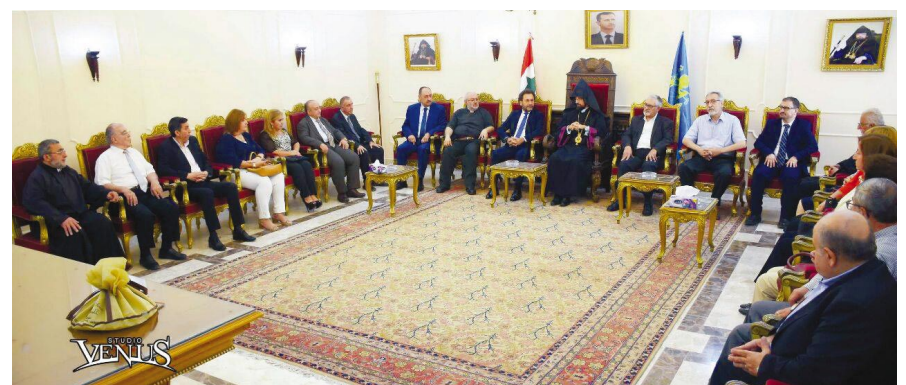

Պետական- պաշտօնական այցելութիւններու շրջագիծէն ներս, սրբազան հայրը ընդունեց Հայէպի Նահանգապետ Հունէյն Տիապը, ոստիկանապետ հրամանատար Իսամ ալ Շըլլին եւ Պաաս կուսակցութեան Հայէպի առաջին քարտուղար Ֆատէլ Նաճմարը՝ Զորքշաբթի, 3 Յուլիս 2019-ին: Նոյնպէս ընդունեց Հայէպի Մուֆթի տոքթ. Մահմուտ Աքքամի շնորհաւորական այցելութիւնը՝ Շաբաթ, 6 Յուլիս 2019-ին:

Սրբազան հայրը, այցելութիւններուն ընթացքին շեշտեց, որ Սուրիա մեր բոլորին հայրենիքն է եւ պիտի շարունակէ մնալ սիրոյ ու եղբայրութեան

խորհրդանիշ, աւելցնելով որ թուրքը այսօր կը շարունակէ իր ոճիրները Սուրիոյ ժողովուրդին դէմ, այնպէս ինչպէս ցեղասպանութեան ենթարկեց հայութիւնը դար մը առաջ: Իսկ հիւրերը, իրենց կարգին անդրադարձան երկրէն ներս քրիստոնեայ-իսլամ եղբայրական գոյակցութեան եւ ահաբեկութեան ու ծայրայեղական գաղափարներու դէմ

պայքարի անհրաժեշտութեան: Միջհամայնքային առումով, սրբազան հոր շնորհաւորական այցելութիւն տուին Սուրիոյ Հայ Աւետարանական համայնքի Պետ Վեր. Յարութիւն Սելիմեան, համայնքի մարմիններէն կազմուած յատուկ պատուիրակ

Շաբ.՝ Էջ 14 ➤

Խմբագրական

ԶԿԱՍԵՅՆԵԼ ԲՈՂՈՔԸ

Պոստի Միջազգային Խաղաղության աջակցության կեդրոնի (BICC) գիտաշխատող դոկտ. Մաքս Մուլլերի համաձայն, «Երրորդական երկիրներում օրենքներում մեծ մասը կը խօսի մարդու իրաւունքներում եւ միջազգային խաղաղության ու կայունության պահպանման անհրաժեշտության մասին, սակայն երրորդական եւ ամերիկեան զենքերու լարուած տարածքներ արտահանումը կը շարունակուի, առանց այդ օրենքներում նկատմամբ որեւէ յարգանքի ցուցաբերման»:

Ֆրանսայի ԴՅԴ «Նոր Սերունդ» երիտասարդական Միութիւնը Զորքաբաժնի, 10 Յուլիսին Փարիզի Արտաքին Գործոց Նախարարութեան շէնքին առջեւ ցոյց մը կազմակերպած էր՝ բողոքելու համար ֆրանսատարայեճանական տնտեսական համագործակցութեան շրջագիծին մէջ Ֆրանսայի Ատրայեճանին զենք մատակարարելու որոշումին դէմ: Զայ երիտասարդները դիտել կու տային, որ այդ զենքերը կ'օգտագործուին մեր եղբայրներում եւ քոյրերում սպանութեան համար:

ԶԳ Արտաքին Գործոց Նախարարութիւնը հանդէս կու գար յայտարարութեամբ մը, յայտնելով որ Ֆրանսայի նախագահ Եմմանուէլ Մաքրոն վստահեցուցած է, թէ ֆրանսական զենքերը պիտի չօգտագործուին հայ ժողովուրդին դէմ: Բողոքարկու երիտասարդները, սակայն, շեշտած են, որ Մաքրոնի այս հաստատումը հիմք չունի, հետեւաբար անհրաժեշտ է խօսիլ փաստացի տուեալներով:

«Մեզ կը մտահոգէ այն իրողութիւնը, թէ ինչպէ՛ս Ֆրանսան Արցախեան հակամարտութեան կողմերում զենքի վաճառքը բացառած ըլլալով մէկտեղ, զենք կը մատակարարէ Ատրայեճանին: Այս որոշումին դէմ պետք է բողոքենք», ըսած է շարժումի կազմակերպիչներէն Պերճ Բերթեշեանը:

Իսկ թէ ինչպիսի՞ արդիւնք պիտի տայ բողոքի այս շարժումը, կախեալ է շարժումի մասնակիցներում աշխուժութեան եւ շարժումին մէջ յաւելեալ կողմերու ներգրաւումէն:

Բողոքը արդարացի է, անոնք միանալու են մարդասիրական, մարդկային իրաւունքներու պաշտպան կազմակերպութիւններ, քաղաքական գործիչներ, անգամ մը եւս պարզելով պատկերը քառօրեայ պատերազմին ընթացքին, թէ յետ-պատերազմեան շրջանին Պաքոնի կողմէ օգտագործուած զենքերով նահատակուած բոլոր անմեղ քաղաքացիներում, սահմանը պաշտպանող ու ատրայեճանական կողմի դիպուկահարներում գոհը դարձած այն հարիւրաւոր անմեղներում, որոնք պարզապէս իրենց հայրենի հողին վրայ ապրելու իրաւունքը կը պաշտպանէին: Բողոքը արդարացի է, յատկապէս այն պատճառով, որ Ֆրանսան մատակարարուած զենքի օգտագործումը վերահսկելու մեքանիզմները չունի:

Քաղաքական բեմին վրայ բողոքի նման ալիքներ բարձրացած ու արդիւնաւորուած են նախապէս:

Եմենի պատերազմի տարիներում, օրինակ, մարդասիրական կազմակերպութիւններում, խորհրդարանականներում եւ քաղաքական գործիչներում բանեցուցած ճշումին հիման վրայ, Գերմանիան սահմանափակեց իր արտածած զենքերում օգտագործումը Եմենի մէջ, այդուհանդերձ մարդկային իրաւանց եւրոպական կազմակերպութիւններ առաւել մեծ ճշումներ բանեցուցին գերմանական «Ռէյնմէթըլ» գիւտարական եւ ինքնապաշտպանական ճարտարագիտական սարքեր արտածող ընկերութեան վրայ՝ դադարեցնելու Սէուտական Արաբիա կատարած իր գիւտարական արտածումները, հակառակ պարագային ընկերութիւնը պատասխանատու համարելով Եմենի մէջ Սէուտական Արաբիոյ յարձակումներում հետեւանքով արձանագրուող մարդկային զոհերում աճին:

Օրին, հակառակ ֆրանսական կողմին այն պնդումներում, թէ զենքերում օգտագործումը վերահսկելի է Ֆրանսայի կողմէ, ոչ-կառավարական, մարդասիրական կազմակերպութիւններում հետաւորական ճշումները Մաքրոնը ստիպեցին խորհրդարանական հետաքննութիւն սկսելու զենքերում վաճառման օրինականութեան գծով:

Նոյն ամիսներում, նման ճշումներում հետեւանքով, Գերմանիոյ Անվտանգութեան Խորհուրդը որոշում գոյացուց դադարեցնելու Եմենի պատերազմին մասնակից կողմերում Գերմանիոյ կողմէ գինամթերքի մատակարարումը, նոյնը կատարեց Նորուէլիան: Այս բոլորը տեղի ունեցան ժողովրդային եւ խորհրդարանական ճշումներում իբրեւ արդիւնք:

Զայկական կողմին քարոզչական լծակները նուազ ազդեցիկ չեն այս ամումով: Այս բոլորը, սակայն, կը թելադրեն գործակցութիւնը պետական եւ սփիւռքեան կառույցներում, քաղաքական գործիչներում:

Քաղաքական ճշումները կրնան կասեցնել պետութիւններում տընտեսական համարուող գործակցութեան այն ոլորտները, որոնք կրնան ծառայել լարուած տարածաշրջաններում հարցերում բարդացումին եւ մարդկային զոհերում բազմապատկումին:

«Գ.»

-Երկուշաբթի, 8 Յուլիս 2019-ին, իրանեան առեւտուրի գրասենեակի վարչական խորհուրդի անդամ Քաշիֆի յայտնեց, որ յառաջիկայ Սեպտեմբերին իրանեան տնտեսական խմբակ մը Սուրիա պիտի մեկնի՝ երկրի ենթակառոյցներում վերականգնումին կարիքները ապահովելու եւ պատերազմէն վնասուած ամբարտակները վերանորոգելու համար:

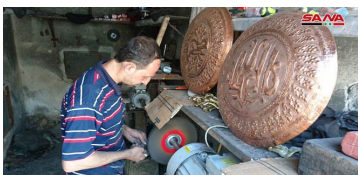
Քաշիֆի «Տամ Փրես» թղթակիցին յայտնեց, որ Սուրիա յարմար ենթահող եւ փորձ ունի ճարտարաբարութեան գարգացման, յատկապէս արդիւնաբերական եւ գիւղատնտեսական ոլորտներում մէջ: Անհրաժեշտ է, սակայն, վերականգնել ջուրի, էլեկտրականութեան, ամբարտակներում ենթակառոյցները: Քաշիֆի եզրափակելով ըսաւ. «Սուրիոյ, Իրանի եւ Իրաքի միջեւ առեւտրական ճամբաներում բացումը առիթ պիտի ընծայէ տուեալ երկիրներում միջեւ տնտեսական, յատկապէս շինարարական նիւթերում, փոխանակումին»:

-Երկուշաբթի, 8 Յուլիս 2019-ին, «Զասիուն» թերթը հետաքննութիւն մը կատարելէ ետք յայտնեց, որ SYRIATEL հաղորդակցական միջոցներում ընկերութիւնը Միջին Արեւելքի ամենաշահաբեր հեռաձայնային ընկերութիւնը կը հանդիսանայ:

Թերթին համաձայն, SYRIATEL անցեալ տարի 32% շահ արձանագրած է, երկրորդ դիրքը կը գրաւէ սեւտական STC-ը՝ 26%, յաջորդը քուէթեան ZAIN-ը՝ 17%, ապա թրքական TURK TELECOM-ը եւ Եգիպտական VODAFONE-ը՝ 6% եւ վերջապէս Եգիպտական ORANGE EGYPT-ը՝ 1%:

-Պղնձեայ մուրճերում դուրսը կրկին կը լսուի Զին Զալեպի թաղերէն, յայտարարելով պղնձագործներում հնագոյն շուկային վերաբացումը: Պղնձագործներում շուկան պատերազմի տարիներում քանդուեցաւ, սակայն տեղացի առեւտրականները պատերազմի փոշին թօթափելով եւ վերանորոգումի աշխատանքները բոլորելով, վերադարձան իրենց խանութները, ուր կը գտնուին արեւելեան արժեքաւոր պղնձեայ իրեր:

«Գանձասար» թղթակիցը շրջագայելով շուկային մէջ յայտնեց, որ խանութները վերանորոգուած են ճարտարապետական հին ոճով: Զին Զալեպի շինարարական աշխատանքներում մասնակից Ահմատ Սթեֆ յայտնեց, որ շրջանի առեւտրական հին խանութները կը վերակառուցուին հին Զալեպի ճարտարապետական ոճին եւ Զնագիտական ժառանգութեանց Տնօրէնութեան օրենքներում համաձայն:

-Դատական բժշկութեան ընդհանուր խորհուրդի տնօրէն Զահեր Զահճօ յայտնեց, որ դատական բժիշկը կ'ենթարկուի ապահովական, հոգեկան եւ ֆիզիքական ճշումներում, եւ այս բոլորին փոխարէն, ան ոչ մէկ առանձնաշնորհում կը վայելէ, ոչ ալ նիւթական համապատասխան վարձատրութեան կ'արժանանայ: Ան իրաւունք չունի նոյնիսկ հիւանդանոցներում մէջ ծառայելու կամ անձնական դարմանատուն ունենալու: Զահճօ ասելցուց, որ ներկայիս Սուրիոյ մէջ 56 այսօրինակ բժիշկներ կը գործեն: Բոլորն ալ տարեց են ու քանի մը տարիէն հանգստեան պիտի կոչուին: Ուստի այս մասնագիտութիւնը պիտի չքանայ, նկատի ունենալով, որ ներկայիս այս մասնագիտութիւնը ընտրող երիտասարդներ չկան:

Զահճօ կարելու համարեց լրատուամիջոցներում անդրադարձը այս գծով: Դիտել տալով, որ անոնք կրնան դատական բժիշկին հանգամանքը լուսարձակի տակ առնել եւ իրաւունքներում մասին խօսիլ՝ պարզելով, որ դատական բժիշկը ժողովրդային տրամաբանութեան համաձայն սոսկ «մահուան բժիշկ»ը, մահուան հաստատումը կատարողը չէ:

-Երեքշաբթի, 9 Յուլիս 2019-ին, սուրիական «Շամ Թայմ» կայքը յայտնեց, որ թրքական բանակը քումանտոսական ուժեր ուղարկած է Սուրիա-Թուրքիա սահման՝ ամրապնդելու համար իր գիւտարական ներկայութիւնը, շրջանին մէջ տեղի ունեցող լարուածութեանց լոյսին տակ:

Թրքական «Անատու» լրատու գործակալութիւնը հաղորդեց, որ վերջին շաբաթները, Թուրքիա գիւտարական գործողութիւնները բազմապատկեց՝ Դամասկոս-Անգարայի լարուածութեան ալիքին սաստկացումէն ետք: Այդ լարուածութիւնը յառաջացած էր սուրիական բանակին Իտիլիպի ուղղութեամբ արձանագրած յառաջընթացէն եւ ահաբեկիչներում ապաստան դարձած թրքական վերահսկողութեան կեդրոնները հարուածելէն ետք:

Լուրեր Հայաշխարհին

ՎԱՐՉԱՊԵՏ ՓԱՇԻՆԵԱՆ ՄԻՆԿԱՓՈՒՐ ԱՅՅԵԼԵՑ

Նախորդ շաբաթ, Հայաստանի վարչապետի աշխատակազմի Տեղեկատվության և Հասարակության հետ կապերու վարչությունն տեղեկացուցին, որ Հայաստանի Հանրապետության վարչապետ Նիկոլ Փաշինեան այցելած է Սինկափուր և «Իսթանա» կառավարական նստավայրին մեջ հանդիպում ունեցած է երկրի նախագահ Խալիմա Եաքոպին հետ:

Եաքոպ ողջունելով Հայաստանի վարչապետին Սինկափուր պաշտոնական այցելությունը և յայտնած է, որ երկրին մեջ առկա փոքրաթիվ հայ համայնքը կը վայելե մեծ հեղինակություն:

«Ձեր այցելությունը ունի մեծ նշանակություն մեր երկիրներուն միջև բարեկամական յարաբերությունները ամրապնդելու, ինչպես նաև տնտեսական կապերը զարգացնելու իմաստով», ըսած է Խալիմա Եաքոպ. ավելցնելով, որ Սինկափուր պատրաստ է սերտորեն համագործակցելու հայ գործընկերներուն հետ:

Վարչապետ Նիկոլ Փաշինեան ըսած է, որ Հայաստանի կառավարությունը կարելի է համարել Սինկափուրի հետ գործակցության խորացումը և ավելցնելով, որ երկու երկիրներու ժողովուրդներուն միջև գոյություն ունին ջերմ յարաբերություններ:

Հայաստանի վարչապետը և Սինկափուրի նախագահը քննարկած են ներդրումային ծրագրերու իրականացման կարելիությունները, ամբարտանալական-տնտեսական կապերու զարգացման, երկկողմանի և բազմակողմանի ձեռնարկներու մեջ գործակցության ընդլայնման միջոցները:

Այնուհետև Նիկոլ Փաշինեան հանդիպում ունեցած է Սինկափուրի Հանրապետության վարչապետ Լի Սիեն Լոնցի հետ:

Լի Սիեն Լոնցի հետ հանդիպումին ընթացքին ըսած է, որ Փաշինեանի այցելությունը նոր ազդակ պիտի հաղորդե երկու պետություններու գործակցության: Ըստ Սինկափուրի վարչապետին, Հայաստանը և հայ ժողովուրդը Սինկափուրի մեջ մեծ յարգանք կը վայելեն, և իր գլխավորած կառավարությունը շահագրգռուած է հայկական կողմին հետ աշխուժ գործակցություն ծաւալելու:

Վարչապետ Փաշինեան իր կարգին դիտել տուած է, որ երկկողմանի արդիւնաւետ բանակցություններուն իբրև արդիւնք հայ-սինկափուրեան կապերը հետեւողականորեն պիտի ընդլայնին: Կառավարության ղեկավարը յայտնած է, որ ամբողջ աշխարհը տպաւորուած է Սինկափուրի զարգացման փորձով, և մեր երկիրը նոյնպէս աստիկա օրինակելի կը համարել:

Կողմերը քննարկած են ներդրումային միացեալ ծրագրերու իրականացման, ամբարտանալականութեան ծաւալներու բարձրացման, բարձր արհեստագիտութեան, զբօսաշրջութեան, օդանավորութեան և այլ ոլորտներու մեջ գործակցության կարելիությունները:

Անոնք անդրադարձած են Եւրասիական տնտեսական միութեան և Սինկափուրի միջև ազատ առեւտուրի գօտիի ստեղծման համաձայնագրի ստորագրութեան. համոզուած յայտնելով, որ ասիկա ևս նոր թափ պիտի հաղորդե ամբարտանալականութեան ծաւալներու բարձրացման:

ՄԱՀԱՅԱԾ Է ՄԵԾՆ ԲՐԻՏԱՆԻՈՅ ԵՒ ՀԻՄԻՍԱՅԻՆ ԻՐԱՆՏԱՅԻ ՄԻԱՅԵԱԼ ԹԱԳԱՒՈՐՈՒԹԵԱՆ ՀՀ ԴԵՄՊԱՆ ԱՐՄԱՆ ԿԻՐԱԿՈՍԵԱՆ

ՀՀ Արտաքին գործոց նախարարութեան կայքէջը խոր կսկիծով կը հաղորդէ, որ Մեծն Բրիտանիոյ և Հիւսիսային Իրանտայի Միացեալ Թագաւորութեան Հայաստանի Հանրապետութեան արտակարգ և լիազօր դեսպան Արման Կիրակոսեան 63 տարեկանին վաղաժամ հեռացած է կեանքէն:

Ան իր աշխատանքի առաջին օրուներէ նորանկախ Հայաստանի դիւանագիտական ծառայութեան և արտաքին քաղաքականութեան հաստատման ակունքներուն տէր կանգնած է և իր անգնահատելի ներդրումը բերած է այդ առաքելութեան:

Նախարարութիւնը իր խորին ցաւակցությունը յայտնած է Կիրակոսեաններու ընտանիքին և հարազատներուն, ինչպէս նաև բոլոր անոնց, որոնք կը սգան վաստակաւոր դիւանագետին կորուստը:

ՀՅՂ ԱՐՅԱՆԻ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹԵԱՆ ՇՐՋԱՆԱՅԻՆ ԺՈՂՎԻ ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆԸ

«Ապառաժ».- ՀՀԴ «Ապառաժ»-ի շրջանի Շրջանային ժողովը տեղի ունեցաւ 6-7 Յուլիսին և ընտրեց Կեդրոնական Կոմիտէի նոր կազմ:

ՀՀԴ Արցախի կազմակերպութեան Շրջանային ժողովը հրապարակեց հետեւեալ յայտարարութիւնը:

«ՀՀ Դաշնակցութեան Արցախի կազմակերպութեան բարձրագոյն ժողովը, քննելով և վերլուծելով Արցախում տիրող կացութիւնը և յառաջիկայ տեղական ինքնակառավարման մարմինների (ՏԻՄ), նախագահական և խորհրդարանական ընտրություններում Դաշնակցութեան դիրքորոշումները, արձանագրելով, որ որոշ քաղաքական ուժերի և առանձին գործիչների կողմից վաղաժամկետ սկսած նախագահական ընտրությունների նախապատրաստման գործընթացը և սահմանադրական

իրաւակարգաւորումներին հակասող փաստացի քարոզարշաւը հասարակութեան ծայրաստիճան քելեռացման պատճառ է դարձել, ինչին նպաստել է նաև իշխանութեան կողմից երկրում արմատական բարեփոխումների գործընթացի անհետեւողականութիւնը:

Հաշուի առնելով, որ
-Հայաստանի Հանրապետութեան իշխանությունների հետ յարաբերություններում յառաջացած մտահոգիչ լարուածութիւնը,
-Բանակցային գործընթացում առկայ մարտահրաւերներն ու վտանգները և այդ առումով Արցախի սուբիեկտայնութեան բարձրացման հրամայականը,
-Արցախի հիմնախնդրի համահայկական նշանակությունը հայ ժողովրդի պահանջատիրութեան և նպատակների իրականացման գործում, Հաստատում է, որ՝

- Նոր սահմանադրական կարգով իրականացուող առաջին համապետական ընտրությունները վճռորոշ դեր են ունենալու Արցախի Հանրապետութեան ներքին կեանքում և արտաքին յարաբերություններում,

- Ընտրությունները պետք է մէկ անգամ ևս վերահաստատեն ալ արելի հզօրացուած, արելի ժողովրդավարական և ընկերային պետութիւն կառուցելու ժողովրդի կամքը,

- Քաղաքական որեւէ գործընթաց պետք է խաթարի ժողովրդի միասնականութիւնը:

ՀՀԴ Արցախի կազմակերպութեան Շրջանային ժողովը համոզուած է, որ Արցախի առաջընթացի երաշխիքը ազատ, արդար և թափանցիկ ընտրությունների արդիւնքում ազգային օրակարգով առաջնորդող իշխանութեան ձեւաւորումն է:

Այդպիսի օրակարգով առաջնորդող իշխանութեան պետական ուղեգիծը պետք է հիմնուած լինի «Չարանալ՝ չգիշելով» գաղափարի վրայ, ապահովելով.

- Արցախի Հանրապետութեան Սահմանադրութեամբ ամրագրուած տարածքային ամբողջականութեան վերականգնումը,

- Հայաստան-Արցախ ռազմավարական դաշինքի՝ իրաւապայմանագրային հիմքի վրայ ամրապնդումը,

Ընկերային արդարութեան, մարդու իրաւունքների պահպանութեան և օրենքի գերակայութեան վրայ հիմնուած ներագաւային համերաշխութեան ապահովումը,

Չսպումների և հակակշիռների մեքանիզմների ներդրմամբ պետական համակարգի հաստատարակշռման, անմիջական ժողովրդավարութեան ընդլայնմանն ու ամրապնդմանն ուղղուած՝ Արցախի Հանրապետութեան նոր սահմանադրութեան ընդունումը,

Վերաքննակցման համակարգուած, լայնածաւալ ու հետեւողական իրականացումը:

Քննելով յառաջիկայ համապետական ընտրությունների հարցը՝ ՀՀԴ Արցախի կազմակերպութեան բարձրագոյն ժողովը որոշեց.

-Մասնակցել Արցախի Հանրապետութեան նախագահական և խորհրդարանական ընտրություններին,

-Յանձնարարել նորընտիր Կենտրոնական Կոմիտէին՝ բազմակողմանի բանակցություններ սկսել ազգային միասնական օրակարգի հիման վրայ նախագահի համաձայնեցուած թեկնածու առաջադրելու շուրջ,

-Բանակցությունների արդիւնքների հիման վրայ աշխատել հրաւիրել Արտակարգ ժողով՝ ՀՀ Դաշնակցութեան կողմից Արցախի Հանրապետութեան նախագահի թեկնածու առաջադրելու օրակարգով»:

ՀՀԴ ԱՐՅԱՆԻ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹԵԱՆ ՇՐՋԱՆԱՅԻՆ ԺՈՂՎԻ

7 Յուլիս 2019

Թուրքիոյ նուրջ

ՍԱՀՎ ԵՊՍ ՄԱՇԱԼԵԱՆ ՊՈԼՍՈՅ ՀԱՅՈՅ ՊԱՏՐԻԱՐԷԻ ՏԵՂԱՊԱՀ ԸՆՏՐՈՒԹՅԱՒ

«Էրմէնիհայէր».- 4 Յուլիսին Իսթանպուլի մէջ տեղի ունեցաւ Կ. Պոլսոյ հայոց պատրիարքի տեղապահի յետաձգուած ընտրութիւնը: 13 քուէով տեղապահ ընտրուեցաւ Գերշ. Տէր Սահակ Սրբ. Եպս. Մաշալէան:

Աւելցնենք, որ տեղապահի թեկնածուներ առաջադրուած էին Կ. Պոլսոյ պատրիարքի փոխանորդ Արամ Արք. Աթէշեան եւ կրօնական ժողովի ատենապետ Սահակ Եպս. Մաշալէան:

Առաւօտեան միաբանութեան անդամները պատրիարքարանի ժողովատեղիէն ներս քուէարկած են իրենց նախընտրած թեկնածուին ի նպաստ:

Միաբանութեան 25 անդամներէն 11-ը քուէարկած է ի նպաստ Արամ Արք. Աթէշեանի: Անոնցմէ մէկն ալ ձեռնպահ մնացած է:

Տեղապահի պաշտօնը կարելոր կը համարուի այն առումով, որ ընտրուած տեղապահը պիտի կազմակերպէ տր պատրիարքի ընտրութիւնը: Ըստ կրօնական կանոնադրութեան, այդ ընտրութիւնը պետք է կազմակերպուի տեղապահի ընտրութենէն 6-ամիս վերջ:

Յիշեցնենք, որ Պոլսոյ նախկին պատրիարք Մեսրոպ Մուրաֆեանի հիւանդութենէն յետոյ պատրիարքական աթոռը աւելի քան 10 տարի ըստ եութեան թափուր էր:

ԹՈՒՐԷ ԲԱՂԱՔԱՅԻՆԵՐ ԴԻՄԱԾ ԵՆ ԽՈՐՀՐԱՐԱՆ՝ ՀԱՅՈՅ ՅԵՂԱՍՊԱՆՈՒԹԵԱՆ ԲԱՆԱՉԵԿԵՐՈՒ ԸՆԴՈՒՆՄԱՆ ՀԱԿԱՉԴԵԼՈՒ ՊԱՀԱՆՑՈՎ

«Էրմէնիհայէր».- Թուրքիոյ խումբ մը քաղաքացիներ դիմում ներկայացուցած են խորհրդարան եւ պահանջած պատասխան տալ զանազան երկիրներու խորհրդարաններուն կողմէ Հայոց Ցեղասպանութեան մասին բանաձեւերու ընդունման:

Խորհրդարանէն պահանջուած է գործի անցնիլ, քանի որ թուրք քաղաքացիները «անպաշտպան մնացած են՝ ենթարկուելով ֆիզիքական եւ հոգեբանական ճշուններու»:

Ըստ թրքական Milliyet-ի, խորհրդարան ներկայացուած դիմումին մէջ ներառուած են քանի մը կէտեր: Կէտերէն մէկուն մէջ կ'ըսուի, որ Ցեղասպանութեան մասին բանաձեւերու ընդունումով. «թիրախ կը դառնան թուրք ժողովուրդը, ինչպէս նաեւ, առհասարակ ցեղասպանութիւն չընդունողները»:

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ

«ՆԵՐՍԵՍ ԸՆՈՐՀԱԼԻ» ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ՄՐՅԱՆԱԿ

Հինգ տարիէ ի վեր Զուլեյթի մէջ կը շնորհուի «Ներսէս Ընորհալի» մրցանակը:

Հալէպաբնակ հայ աշակերտները քաջալերելու, զանոնք մղելու ազնիւ եւ շինիչ մրցակցութեան ու նպաստելու անոնց հետագայ ուսումնառութեան ծախսերուն, երկու տարիէ ի վեր տոյն մրցանակը կը շնորհուի նաեւ հալէպաբնակ հայ աշակերտներուն, հետեւեալ դրութեամբ:

Ա-ինչպէս անցեալ տարի՝ 2018-2019 ուսումնական տարեշրջանին, այս տարի եւս մրցանակին ընդհանուր գումարն է երեք հազար 3000 ամ. տոլար կամ անոր համարժէք սուրիական ոսկի:

Բ-Մրցանակը կը շնորհուի Հայկական դպրոց յաճախող, պետական Պաքալորիայի քննութիւններուն (լրացուցիչ վերաքննութիւններէն ետք) ամենաբարձր նիշ հաւաքող երեք հայ աշակերտներուն՝ առանց դաւանանքի խտրութեան:

Առաջին հանդիսացող աշակերտը կը ստանայ 1500 ամ. տոլար: Երկրորդ հանդիսացող աշակերտը կը ստանայ 1000 ամ. տոլար: Երրորդ հանդիսացող աշակերտը կը ստանայ 500 ամ. տոլար: Գ-Մրցանակակիրներուն կը տրուի նաեւ գնահատագիր-վկայագիր: Կը հաւատանք, որ տոյն մրցանակը պիտի ծառայէ իր վեհ նպատակին: Յաջողութեան ջերմ մաղթանքներս մեր սիրելի բոլոր աշակերտներուն: Մրցանակը պիտի յանձնուի Բերիոյ Հայոց Թեմի Առաջնորդ Գերշ. Տէր Մասիս Սրբ. Եպս. Չօպուեանի ձեռամբ:

«Ներսէս Ընորհալի» մրցանակի հիմնադիր-տնօրէն Կիրակոս Գոյունճեան, Զուլեյթ

ԴՊՐԵՎԱՆԵՑԻՆԵՐԸ ՀԱԼԷՊԻ ՄԷՋ

ՆՍՕՏՏ Արամ Ա. Վեհափառ Հայրապետի բարձր տնօրինումով, աւելի քան մէկ տասնեակ Մեծի Տանն Կիլիկիոյ Կաթողիկոսութեան Դպրեվանքի հալէպահայ դպրեվանքիներ՝ սարկաւազներ, ժառանգաւորացի եւ ընծայարանի ուսա-

բովանդակ քարոզ մը, որուն աւարտին, որպէս մարդակերտումի եւ ազգակերտումի դարբնոց՝ արժեւորեց Դպրեվանքի անսփոխարինելի առաքելութիւնը հայութեան համայնական կեանքէն ներս, բարձր գնահատեց դպրեվանքիները, որոնք

նողներ ժամանած են Հալէպ, բոլորելու իրենց ամառնային արձակուրդը եւ միաժամանակ ծառայելու Հալէպի եկեղեցիներէն ներս:

Արդարեւ, հանդիսապետութեամբ Բերիոյ Հայոց Թեմի Բարեջան Առաջնորդ Գերշ. Տ. Մասիս Ս. Եպս. Չօպուեանի, Կիրակի, 7 Յու-

գիտակցական նուիրումով լծուած են Հայ Եկեղեցւոյ եւ հայ ժողովուրդի ծառայութեան, ընդգծելով թե՛ Բերիոյ Հայոց Թեմը միշտ հաւատարմութեամբ խտացուցած է Դպրեվանքի ուսանողութեան շարքերը եւ պիտի շարունակէ նոյնպէս: Ապա կոչ ուղղեց ծնողներուն իրենց զա-

լիս 2019-ին, Սրբոց Բառասնից Մանկանց Մայր Եկեղեցւոյ մէջ մատուցուած Ս. եւ Ամմահ Պատարագի ընթացքին, դպրեվանքիները եկեղեցւոյ բեմին վրայ տիրական ներկայութիւն էին, մասնաւորապէս Վեհափառ Հայրապետին բառերով, «Դպրեվանքը միայն անցեալ չէ, այլ միշտ ներկայ է ու ապագայ: Ներկայ աշխարհի հրամայականները ու մարտահրաւերները, մեր ժողովուրդին ներկայ դրուածքը, յատկապէս Սփիւռքի մէջ, եւ անոր բազմազան ու այլազան կարիքներն ու սպասումները, Դպրեվանքը կը մղեն ինքնաքննարկման մօտեցումով համապարփակ վերատեսութեան ենթարկելու ինքզինք՝ իր աշակերտական ծրագրին, ուսուցման-դաստիարակչական մեթոտներուն, հոգեմտաւոր աճման ընթացքին եւ այլ երեսներուն առնչուած խնդիրներու՝ լուրջ ու իրապաշտ քննարկումով...»:

լակները վստահելու Դպրեվանքին, որովհետեւ Դպրեվանքը եապէս հոգեւոր ու ազգային կազմաւորման կեդրոն է, ուր հոգեւոր սպասաւորներ, մտաւորականներ, ուսուցիչներ ու ազգիկն նուիրեալ մշակներ կը պատրաստուին:

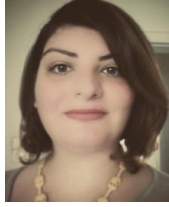
Փոխան վերջաբանի, դարձեալ Արամ Ա. Կաթողիկոսին հետ անվարան կարելի է կրկնել. «Մեծի Տանն Կիլիկիոյ Կաթողիկոսութիւնը ինքնակեդրոն եւ ինքնանպատակ հաստատութիւն մը չէ: Ան եապէս ծառայութիւն է մեր ժողովուրդին եւ եկեղեցւոյ...»:

Սրբազան Հայոց յընթացս Ս. Պատարագին տուաւ բազմա-

Հալէպ, 07/07/2019

ԱՌԱՍՊԵԼՆԵՐՈՒ ԾԱՄԲԱՆԵՐՈՎ

-4-

Յուշիկ Ղազարեան

Անահիտ

Մարդկային տեսակի ու մտքի զարգացման փուլերը բազմազան և բացառաշատ են...

տուածությունը՝ մայր իշխանությունը եւ Մայր Աստուածը: Չէ՞ որ իգականն է որ նոր կենսը կը ծնի ու կը պահպանե... Զարե դարուն, երբ մարդկային զարգացման առաջին նշանները սկսան յայտնուիլ, սկսան երեւան գալ նաեւ Մայր Աստուածը մեծարող երեսոյթներ: Աշխարհի բոլոր անկիւններուն մէջ գտնուած են իրարու նմանող եւ մայր աստուածութիւնը պատկերող արձանիկներ, որոնք յաճախ կը կոչուին Վենուսի անունով: Կարելի է նաեւ անուանել Անահիտ, ստորեւ ներկայացուելիք պատճառներով:

Պալեոթիք ժամանակաշրջանին պատկանող Անահիտի արձանիկները առաջին անգամ յայտնաբերուած են Ֆրանսայի մէջ՝ ԺԹ. դարուն վերջերը: Այս արձանիկները, աշխարհի չորս կողմը գտնուածներուն հետ ունին հասարակաց գիծեր: Բոլորն ալ կը ներկայացնեն իգական մարմիններ, որոնց որովայնը, կունքերն ու կուրծքերը, այսինքն կնոջ մարմնի բեղմնաւորում խորհրդանշող բաժինները չափազանցուած մեծ ու կլոր են, կարծեք բոլորն ալ յդի, գէր կիններ են: Թելերը բարակ են, յաճախ կուրծքերուն վրայ ծալուած, սրունկները իրար միացած ու հետզհետէ բարակցող մինչեւ որ սուր ըլլան, որպէսզի կարելի ըլլայ արձանիկը հողին մէջ խրել՝ ծիսական նպատակներով: Իսկ վիզը ու գլուխը, գրեթէ իրարմէ չգանազանուող պզտիկ գունդ մը կը կազմեն՝ առանց դժմբի իւրայատուկ գիծերու, որովհետեւ անձնաւորուած աստուածութիւն մը չի ներկայացնէր արձանիկը, այլ՝ մայրութեան գաղափարը, որ դժմբ ու սահմանափակութիւն չունի: Այլ խօսքով, Անահիտի նախնական արձանիկները իլիկածն էին: Զետագային, 1961-1965 թուականներուն, այժմու Թուրքիոյ Չաթալիույուք հնագիտական կայքին մէջ կատարուած պեղումներուն շնորհիւ յայտնաբերուած են քիչ մը ւաւելի զարգացած անահիտեան արձանիկներ: Չաթալիույուքի Անահիտները պատկերուած են նոյն մարմնական յատկանիշներով, սակայն դժմբերը, թելերն ու սրունկները քիչ մը ւաւելի յստակ են: Դիցուինք բազմաթիւ վրայ նստած է՝ երկու կողմը երկու առիւծներով: Արձանիկը գտնուած է հացահատիկի պարկի մէջ:

Ի՞նչ կը թելադրէ այս բոլորը մեզի: Անահիտը հայոց հեթանոսական դիցարանի առաջին աստուածն է: Ան Յայկ Նահապետին մայրն է՝ ըստ կարգ մը ավանդութիւններու, եւ Յայքի պաշտպանը: Զատատ համոզում կար, որ առանց Անահիտին Յայոց Աշխարհը չէր կրնար գոյութիւն ունենալ ու գոյատեւել: Չաթալիույուքի յայտնաբերումը՝ հայութեան բնօրրանին աշխարհագրական այնքան մօտ դիրքով, կու գայ փաստելու Անահիտի առաջնութիւնը բոլոր աստուածներուն մէջ: Անահիտը մայրութեան ու իգականութեան նախատիպն է, որ գանազան ազգերու մօտ գանազան անուններով ճանչցուած է՝ Աֆրոտէթ, Վենուս, Իշթար, Աթորիս եւ այլն: Յաճախ օտար աղբիւրներէ հայերէն անցումը կը կատարուի Իշթար-Աստղիկ գուգորդութեամբ, որ ճշգրիտ չէ, բայց սխալ ալ չէ: Սկզբնական շրջանին, երբ Մայր Դիցուհին անձնաւորուած չէր, երբ չունէր դժմբ, կար միայն մէկ դիցուհի՝ Անահիտը: Ան մայրն էր ու սիրուհին, սկիզբը ամեն բանի ու խնամատարը: Ահա թէ ինչպէ՛ս ինքզինքը կը նկարագրէ Իշթար դիցուհին, իր տաճարին պատին վրայ փորագրուած գրութեան համեմատ՝

Ե՛ս եմ սկիզբն ու վախճանը,
Ե՛ս եմ յարգուածն ու անարգուածը,
Ե՛ս եմ պոռնիկն ու սրբուհին,
Ե՛ս եմ ամուսնացեալ կինն ու կոյսը,
Ե՛ս եմ մայրն ու դուստրը,
Ես գիս գրկող իմ մօրս թելերն եմ,
Ես ամուլ եմ, գաւակներս՝ բազում,
Ես ամուսնացած եմ ու ամուրի
Ե՛ս եմ դայեակը, որ երբեք չծնու,
Ե՛ս եմ երկունքի ցաւը մեղմացնողը,
Ես եմ հարսն ու փեսան
Եւ իմ ամուսինս էր գիս ստեղծողը,
Ե՛ս եմ իմ հօրս մայրը
Ե՛ս եմ ամուսինիս քոյրը
Եւ ան է իմ անառակ որդիս...
Յաւիտեանս մեծարեցէք զիս,
Որովհետեւ ես եմ ամօթահարն ու վեհաշուքը...

Ասկէ գեղեցիկ ձեռով կարելի չէ արտայայտել Անահիտի բնոյթը: Զետագային սակայն, պիտի ծիւղաւորուէր Անահիտի պաշտամուկը, անոր իւրաքանչիւր երեսը առանձին պիտի մարմնաւորուէր եւ դիցարանը հարըստանար նոր դիցուհիներով: Յատկապէս հայրիշխանութեան տիրապետութեան տակ եւ նահապետական ընտանիքի տարածումով, մօր տիրապարը սկսաւ առնել ւաւելի սրբացեալ պատկեր, իսկ իգական տիրապարի, ինչ որ կարելի է անուանել պակաս սրբացեալ երեսները, բաժնուեցան տարբեր աստուածութիւններու վրայ: Այսպէս օրինակ, մարմնական սիրող եւ գեղեցկութեան համար մեջտեղ եկաւ Աստղիկը, իսկ կուսական սերն ու իմաստութիւնը տրուեցաւ Նանեին: Այլ պատճառներ ալ կան «մասնագիտական» այս բաժանումներուն: Երբ գանազան հայկական ցեղախումբեր միաձուլուելով կազմեցին հայ ազգը, իւրաքանչիւրը իր հետ բերաւ իր բարքերն ու սովորութիւնները, իր աստուածները՝ իւրայատուկ անուններով ու իւրաքանչիւրին հանդէպ տարբեր նայուածքով: Անշուշտ անխուսափելի են նաեւ այլ ցեղերու հետ բախումներն ու շփումները, որոնք որեւէ հաւաքակալութեան մտայնութեան ու արժեքային համակարգին վրայ կրնան բերել մեծ ու փոքր փոփոխութիւններ, նոր բառամբերք եւ անուանումներ:

Անահիտը մեծարելու երեսոյթներէն մէկն էր անոր ոսկեծոյլ արձանը: Թերեւս այսօր մեզմէ շատեր պատկերացնեն, թէ մեր նախահայրերը այսպիսով Անահիտին արժեքը հաւասարեցուցած են մետաղներէն ամենաընտիրին՝ ոսկին արժեքին հետ: Սակայն այս մէկը բաւարար բացատրութիւն չէ: Նիւթական արժեքները այնքան ալ առանցքային նշանակութիւն չունին առասպելաբանական միտքին համար: Անահիտին ոսկեծոյլ արձանը ունի նոյն նշանակութիւնը, ինչ որ ունէր Չաթալիույուքի Անահիտին հացահատիկի պարկին մէջ դրուելը: Ոսկեգոյնը ցորենի՝ գոյնն է եւ ամենէն յարմարը արտայայտելու համար Անահիտին պտղաբերող բնոյթը:

Պատահական չէ, որ մեր մեծագոյն ավանդաբանը՝ «Սասնայ Ծոռեր»ը, կը սկսի Ծովիկարով, այսինքն Սասնայ Տան տոհմածառին գլուխը Մայրն է: Զետագային Մօր պիտի փոխարինէին իր արու գաւակները, ւաւելի ճիշդը գաւակը՝ Սասնասարը: Այդպէս ալ եղած է մարդկային մտքին զարգացումը: Անահիտին նախնական արձանիկներուն յաջորդեցին այն արձանները, որոնցմով պատկերուած է Մայր Դիցուհին իր արու գաւակին հետ, որ յաճախ նաեւ ներկայացուած է ցուլի կամ եզան պատկերով: Չաւակը հետզհետէ պիտի մեծնար եւ ինք տիրապետէր աշխարհին, պիտի հիմնուէին հայրիշխանութիւնն ու նահապետական ընտանիքը: Մայր Աստուածը եղաւ Աստուածամայր, սակայն ան պիտի շարունակէ մնալ ամեն բանի սկիզբը՝ Մայր Բնութիւնը, Մայր Յայրենիքն ու Մայրենի Լեզուն, մարդը գերող մայրական սերը, որուն ենթարկուելու ու անկէ ձեռքազատելու բնոյթով ստեղծուած ենք: Այլ խօսքով, Անահիտը պիտի մնայ մարդու մտքին անլուծելի առեղծուածքը...

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ

Ազգային Զարեւ Եփփե Ճեմարանը 2019-2020 դպրոցական տարեշրջանի համար կարիք ունի.-

- 1-Դաստիարակի
- 2-Չոգեբանական խորհրդատուի
- 3-Բնագիտութեան դասատուի
- 4-Գիտութեան դասատուի
- 5-Ֆրանսերէնի դասատուի
- 6-Համակարգիչի դասատուի
- 7-Մարզակնքի ուսուցչուհիի:

Թեկնածուները պարտին ունենալ.-

- 1-Համալսարանական վկայական
- 2-Կրթական ձեռնհասութեան (Թաահիլ թարգմուտի) վկայական կամ երկու եւ ւաւելի տարիներու փորձառութիւն:

Ճեմարանը կարիք ունի նաեւ.-

- 1-Վարորդներու
- 2-Ծառայողական պաշտօնեաներու (տնտես հայրիկի եւ տնտես մայրիկի):

Փափաքողները կրնան դիմել Ազգային Զարեւ Եփփե Ճեմարանի տնօրէնութեան: Զեռածայն՝ 4602500 - 0966 560111

Նորգիւղեան յուշեր - 5

ՀՐԱՇՔԸ

Յակոբ Միքայելեան

Նորգիւղեի երեխաներու համար ամենաարկածալից խաղը «քարայիթ պայթեցնել»ն էր: Անշուշտ արհեստաւորներուն ծանօթ է այս սիւթը՝ քարայիթը, որ մետաղներու գօղումի համար կ'օգտագործուի: Կրաքարի խճաքարեր են, որոնք մարած չեն, կենդանի են, այսինքն, երբ ջուրի մէջ դրուին, կեանք կ'առնեն, կը սկսին փրփրիլ ու կազեր կ'արծակեն: Այդ կազն է, որ կ'օգտագործուի մետաղներ իրար ագուցելու համար:

Մեր տղաքը ամրան արծակուրդներուն, արհեստաւոր վարպետներու մօտ աշկերտութեան ընթացքին, ծանօթանալով անոր յատկութեան, զայն կ'օգտագործէին հետաքրքրական, սակայն վտանգաւոր խաղի մը համար, որ մրցումի ալ վերածուեցաւ:

Սուներու թառլան ծանօթացուցած էի ձեզի, այն բաց տարածքն էր, որ Նոր Գիւղի սահմանէն կ'երկարէր մինչեւ սինեմա Արաքս: «Սուներու» կ'ըսէինք, քանի որ հոն, հսկայ խուրձերով կը կուտակուէին Սուսի (Մատուտակի) արմատները, որոնք կ'օգտագործուէին համեղ, զովացուցիչ խմիչք մը պատրաստելու համար: Այդ խմելիքը վաճառողները իրենց կռնակին վրայ կը կրէին զայն պղինձէ խոշոր տակառիկի մը մէջ ու պղնձեայ թասերով ալ կը վաճառէին՝ մարդոց ծարաւը յագեցնելու համար: Անոնք զոյգ այդ թասերը այնպիսի վարպետութեամբ իրարու կը զարնէին, որ զրնգոցը կը տարածուէր ամեն կողմ, անտելով սուսճիին գալուստը:

Ուրեմն, այդ բաց տարածքը դարձած էր թատերաբեմը մեր խաղերուն եւ յատկապէս քարայիթի պայթեցման մրցումներուն:

Մեր մէջ կային խաղին գիտակ ճարտար տղաք, որոնք գետինը փոքր փոս մը կը փորէին, քարայիթի խիճերը մէջը կը տեղաւորէին, ջուր կը լեցնէին ու վրան կը դնէին շրջուած թիթեղէ տուփ մը, որ վերի մասէն գամով ծակած կ'ըլլային ու շուրջըցեխով կը պատէին, որ օդ չառնէ: Ասիկա նախապատրաստական աշխատանքն էր, մրցումը կը սկսէր, երբ խումբին տղաքը հեռուն գետինը պառկած կը սպասէին, որ խումբին ղեկավարը երկար եղեգի մը ծայրին փաթեում լաթը վառէ լուցկիով ու մօտեցնէ թիթեղին վրայի բացուածքին: Տուփին մէջի բանտարկուած կազը երբ կրակ տեսներ, այնպիսի պայթիւնով վեր կը թռչէր, իսկ մենք բոլորս մեր ականջները մեր ձեռքերով փակած կը հետէլէինք: Որքան բարձր թռաւ թիթեղը, այդքան յաջող եղած կ'ըլլար պայթումը: Մեր յաղթական աղաղակներուն հետ քանի մը մեծ տղաք միւս խումբերուն պայթումներուն արդիւնքները աչքով չափելով, կ'որոշէին թէ ո՞ր խումբն է օրուան յաղթողը:

Պատահեցաւ որ օրին մէկը այս բոլոր նախապատրաստական գործողութիւնները ըրած, աւարտած էինք: Երբ եղեգին ծայրի կրակը կը մօտենար տուփին, ուրկէ չես գիտեր 2-3 տարեկան աղջակ մը վազելով մօտեցաւ ու հետաքրքրութեամբ տուփին վրայ յակեց գլուխը, երեւի տեսնելու համար թէ ի՞նչ պիտի ընէ կրակը: Մենք սարսափահար սկսանք պոռչտալ, կրակը տրուած էր ու ահա տուփը հսկայ մղումով վեր պիտի թռչէր, - Աստուած մի արասցէ, - երեխային գլուխն ալ հետը...

Այս բոլորը կը վերիշնմէ ու մարմինս կը փշաքաղուի: Չտեսնելու համար ըլլալիքը, մեր աչքերը փակեցինք: Ու Աստուած իմ, առաջին անգամ ըլլալով տուփը չպայթեցաւ: Ինչ կ'ուզէք անուանեցէք՝ բախտ, նախախնամութիւն... բայց ես պատահածը ՅՐԱՇՔ անուանեցի:

ՊԱՏԿԱՌԵԼԻ ՈՒՍՈՒՑԻՉՆԵՐ ԵՒ ԵՐԱԽՏԱԳԷՏ ԱՇԱԿԵՐՏՆԵՐ

Լենն Շամբարյան

Իմ պատանեկան տարիներէն իվեր, միշտ ալ շեշտուած հակում մը ունեցած եմ կարողալու երեւելի դեմքերու յուշագրութիւնները:

Յռչակաւոր անուններու, գրագետներու, եկեղեցական կամ թատերական գործիչներու, քաղաքական ու ազգային դեմքերու չոր ու ցամաք կենսագրութիւնները անբաւարար գտած եմ՝ անոնց իսկական դիմագծութիւնը ճանչնալու տեսակետէ: Յետեւաբար, ճրգնած եմ գիտնալու անոնց կեանքին քուլիսային մանրամասնութիւնները...: Բայց ինչպէ՞ս: Յուշագրութիւններ՝ ընթերցելով անոնց մասին:

Վերջերս, երկրորդ անգամ ըլլալով՝ իմ գլուխը հակեցի 200 էջանի յուշագրական սքանչելի հատորի մը, որ կը կոչուի «Իմ ուսուցիչներս»: Գիրքը տպուած է Պէյրութ, 1984-ին: Յեղինակ՝ Մուշեղ Իշխան, բոլորիս ծանօթ լիբանանահայ բանաստեղծը, տուններու ու տաքուկ երդիքներու անմոռանալի երգիչը:

Մ. Իշխան յուշեր եւ տպաւորութիւններ կը փոխանցէ այստեղ՝ իր պատկառելի ուսուցիչներուն մասին:

Ինչ ուսուցիչներ...: Արդարեւ, ան նախ կը խօսի Յակոբ Օշականի մասին, որուն աշակերտելու բախտն ունեցեր է Կիպրոսի Մելգոնեան վարժարանին մէջ, 1928-1930:

Յետոյ, շատ հետաքրքրական տեղեկութիւններով կ'ոգեկոչէ բարի յիշատակը ազնուական ուսուցչապետի մը՝ պատմագետ փրոֆ. Նիկողայոս Աղոնցին, որուն աշակերտներ էինք 30-ական թուականներու վեր-

յին ուսուցիչ, կը մեծարէ իր անմոռանալի ուսուցիչները հոյակապ հայերէնով մը: Իր գործածած գուլալ ու ջինջ հայերէնը խորապէս տպաւորիչ է եւ ուսանելի, եւ կը խորհիմ որ այդ հայերէնը այլեւս գոյութիւն չունի մեր շուրջ...:

Բայց չերկարեմ: Տամ Լ. Շանթի մասին իր պատմածներէն քանի

Այս երգծանակարը գործն է լիբանանահայ տաղանդաւոր ծաղրանկարիչ Տիրան Աճեմեանի: Արուեստագետը իր գծանակարը կոչած է «Կրակը», որ ինչպէս ծանօթ է՝ Մուշեղ Իշխանի բանաստեղծական հատորներէն մէկուն խորագիրն է: Երգծանակարին մէջ՝ կրակը պատկերուած է Մ. Իշխանի նօսրացած ու հերարծակ մագերուն ընդմէջէն...:

մը արագ նշումներ: Ըստ Մ. Իշխանի, Շանթ (որ ճեմարանի տնօրէնն էր) տեսաբար իր աշակերտները կը խրատէր գրեթէ նոյն բաներով. «Աշխատեցէ ՄԱՐԴ ԸՆԿԱՆ, մարդը տիեզերքի բարձրագոյն արժէքն է»:

Օր մը, ճեմարանի աւարտական հանդէսին, շրջանաւարտներուն վկայականները բաժնելէ առաջ, յայտարարէր է. «Ամենանշանաւոր մարդէն իսկ մահը ԱՆՈՒՆ ՄԸ կը ձգէ միայն. երկու խեղճ բաներու մէջ ամփոփուած անուն մը: Ինչ որ կը մնայ անմահ եւ կը դիմանայ դարերու աւերին՝ ատիկա մարդուս ԳՈՐԾՆ Է»:

Մ. Իշխան կը վկայէ տակաւին, թէ ամեն անգամ որ հանդիսաւոր առիթով մը Շանթի բարեկամները «երկար կեանք» կը մաղթին իրեն, ան ժպտերես դեմքով կը պատասխանէր.

-Աշխատելու կարողութիւն մաղթեցէք. աշխատանքը զրկուած ապրիլը անխմաստ է: Կ'ուզեմ մեռնիլ այն օրը՝ որ չկարենամ աշխատիլ:

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ

فندق الوديان

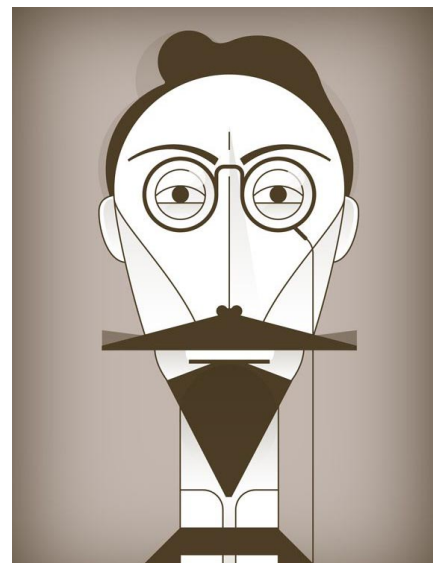
www.alwedianhotel.com
مشتی الحلو - كفرون

ԱԼ ՈՒՏԵԱՆ ՊԱՆԴՈՎ
(Իլիաս Ռիատ Նասսար)
Մաշթա ալ Գլու-Զաֆրուն

Շքեղ բնութիւն, ընտանեկան մթնոլորտ, մատչելի գիներ

Պատրաստակամութիւն կը յայտնենք ընդունելու սկաուտական եւ միութենական խումբեր:

Յաւելեալ մանրամասնութեան համար հեռաձայնել՝ 043 581298 - 043 583559 - 0944533577 թիւերուն:

Լենն Շանթ (երգծանակար)

ջերը՝ Պրիւքսելի համալսարանը իր ուսանողութեան օրերուն:

Այնուհետեւ ալ, լայնօրէն դիմաստուերները կը գծէ թէ՛ Նիկոլ Աղբալեանին եւ թէ՛ Լենն Շանթին, որոնք իր ուսուցիչներն եղէր են Պէյրութի Յայ ճեմարանէն ներս:

Մ. Իշխան, ինք ալ հետագա-

Աշակերտական Անկիւն

ԴՊՐՈՅՆԱԿԱՆ ԿԵԱՆՔՐ
ԱՆՈՒՇ Է, ԱՆՈՒՇ

Չուլալ Պոյնուշագեան

Բոլոր մայրերը, կը խորհիմ, իմ մօրս պէս, իրենց գաւակներուն պատմած են դպրոցական կեանքի մասին, նախքան անոնց դպրոց յաճախելը: Մօրս պատմածը հեքիաթի նման էր: Մանուկ տարիքիս դպրոցը սիրելի վայր մը եղած է ինծի համար: Բայց երբ փոքր էի, դժուարութիւն կ'ունէնայի վարժուելու դպրոցական ընկերային մթնոլորտին, որովհետեւ չէի ուզեր բաժնուիլ տունէն:

Որչափ մեծցայ, այնքան համոզուեցայ որ միայն տունը չէ այն վայրը, ուր մանուկը կը մեծնայ ու կը սորվի, այլ նաեւ դպրոցը շատ մեծ դեր կը խաղայ աշակերտը կեանքին համար պատրաստելու՝ անոր տալով ուսում եւ կրթութիւն:

Կամաց - կամաց դպրոցական ընկերային կեանքին ա՛լ անելի ընտելացայ: Դպրոցը եղաւ առաջին վայրը, ուր ես ունեցայ իմ առաջին ընկեր-ընկերուհիներս եւ շատ լաւ ուսուցիչ-ուսուցչուհիներ, որոնք հոգիով ու սրտով ամենէն դժուար նիւթերն ալ սիրելի ու հասկնալի կը դարձնէին մեզի: Դասարան առ դասարան անոնք բացին մեր առջեւ կեանքին գեղեցիկ բաները, գիտութեան գաղտնիքները, սորվեցուցին լեզուներ: Անոնք միայն ցերեկը չէ, այլ գիշերն ալ խառնեցին ցերեկին, որպէսզի պատրաստեն ապագայի ուսեալ եւ տիպար մարդիկը:

«Դպրոցը ձեր երկրորդ տունն է», դպրոցի մասին ամենէն սիրած խօսքս ստիպեց է: Ինծի համար իսկապէս այդպէս է: Դպրոցական կեանքս որքան կը մօտենայ աւարտին, ես կ'ուրախանամ որ ինծի կը սպասեն նոր կեանքի նոր փորձառութիւններ, նոր շրջանակ, նոր ընկերներ, բայց կը մտածեմ նաեւ, թէ ուրիշ ո՞ր կարելի է գտնել դպրոցական կեանքին նման անուշ կեանք:

Շար. Էջ 12

Քեսապի Ազգ. Ուսումնասիրաց Միացեալ Ծննդարան, ԺԲ. կարգ, 14-3-2014

Ճևլ. Չուլալ Ներկայիս Հայաստանի մէջ արաբագիտութեան ճիւղի մագիստրոսի ուսանողուհի է: Ան ջութակահար է նաեւ:

ՄՏՈՐՈՒՄՆԵՐ՝ ԲԱՐԵԿԱՄԻ ԵՒ ԱՆԾԱՆՕԹԻ ՄԱՍԻՆ

Սարին Գրիգորեան

Մինչեւ ե՞րբ մարդիկ պիտի ճամբեմ: Մինչեւ ե՞րբ ընկերներուս եւ հարազատներուս «ցտեսութիւն» պիտի ըսեմ՝ առանց իմանալու, թէ ե՞րբ է մեր յաջորդ հանդիպումը:

Թեպէտեւ օրերս նոր միջոցներ կան մեր աչքերէն հեռու, բայց սրտակից հարազատներուն հետ հաղորդակցելու, սակայն դեմ առ դեմ խօսիլը, ժըպտիլը, նոյնիսկ աչքերով իրարու միտք մը հասցնելը տարբեր ուրախութեամբ կը պարուրեն մեր սրտերը:

Հալէպի պատերազմը ինչե՞ր չիւղլեց երիտասարդներէն, որոնք պատանի էին պատերազմին սկիզբը, սակայն անոր աւարտին չափահաս դարձան, առանց ապրած ըլլալու պատանութեան սիրագեղ օրերը:

Ո՞վ կը մտածէ մարդկային կորուստներու մասին: Մարդկային կորուստ ըսելով, կ'ուզեմ նկատի առնել նաեւ այն բոլոր յարաբերութիւնները, զորս պիտի մշակէինք եւ ապրէինք որոշ մարդոց հետ, սակայն չապրեցանք: Ի՞նչ ծանր գագսում է մտերիմ մը վշտացած բաժնուիլը եւ մեր միջեւ գոյացած սխալ հասկացողութիւնը սրբագրելու առիթ չունենալը: Եթէ նոյնիսկ մեր պայմանները բարելաւուին, ի՞նչ օգուտ, երբ մտերիմ բարեկամ տեսնելու կարելիութիւն չունիմ այլեւս, երբ լոկ յուշերով կը միսթարուիմ: Ուր որ այցելեմ դէպք մը, քրքիջ մը կը յիշեցնեն հարազատներս, որոնք հետ միասին այցելած էի այդ վայրը օրին: Անծանօթներն անգամ մեկնած են այլեւս: Անծանօթներ, որոնք կրկին կրնայի հանդիպիլ եւ ընկերանալ,

Շար. Էջ 12

Հալէպի Պետ. Համալսարանի Համակարգչային Գիտութիւններու բաժնի ուսանող

Սլաք

Ո՞վ Պէտք է Ամչնայ

Յովհաննէս Օհանեան

Արդեօք Կոմիտասը ճափոնէն լուր ունէ՞ր:

Կոմիտասը հայկական երաժշտութենէն անդին ուսումնասիրած է նաեւ այլ ազգերու երաժշտութիւնը, նոյնիսկ թրքականն ու քրտականը: Այս վերջինները ոչ մէկ անգամ կը յիշեն Կոմիտասը իբրեւ հայ հանճար, սակայն ճափոնցիները կը յիշեն:

Ճափոնի մէջ գոյութիւն ունի Կոմիտասի անուան երաժշտական հիմնարկ մը, ուր ճափոնցի երաժիշտներ կը հաւաքուին ու կը կատարեն Կոմիտասի գործերը:

Ո՞վ պետք է ամչնայ...

Եւ ինչո՞ւ պետք է ամչնայ, երբ ամբողջ սերունդ մը հաշիշամուլի պէս կը սրսկուի «հայկական երաժշտութիւն» կարծուած աղբով, որ ըստ ոմանց ազգի պատմական մշակոյթը կը ներկայացունէ: ԶԷ՞ որ մենք մշակոյթի ժողովուրդ ենք եւ ամբողջ աշխարհը մեզ օրինակ կը բերէ:

Աշխարհի մշակութասեր ազգերը հետաքրքրուած են Կոմիտասով, իսկ մենք անոր երգերը փոխարինած ենք թրքաբարոյ պոռնոտը:

Որ: Անոնք կը փորձեն մասնագիտական խոր վերլուծութեան ենթարկել նախ Կոմիտասի տաղանդը, ապա՝ անոր գործերուն գեղարուեստական արժէքը:

Հայաստանի մէջ ալ Կոմիտասի անուան պետական երաժշտական համալսարան գոյութիւն ունի, բայց այդ ճամբով ալ Կոմիտասի գործերը անհրաժեշտ տարածումի չեն արժանանար, որովհետեւ համալսարանը կը տառապի ուսանողներու թիւի նուազումէն եւ դասախօսներու անբաւարար վարձատրութենէն: Չմեղադրենք այն դասախօսը, որ օտար յարկերու տակ կը գտնէ իր արդար վարձատրութիւնը:

Հայաստան, ճափոն թէ այլուր Կոմիտասն է որ կը մեծարուի, ինչ որ դրական երեւոյթ է: Սակայն հարցը հոն չէ: Հարցը հետեւեալն է. ինչո՞ւ համար ճափոնցի մը պիտի կարենայ Կոմիտասի ստեղծագործութիւնները երգել, նուագել, լսել ու անոնցմով հետաքրքրուիլ, մինչդէռ մենք՝ Կոմիտասի «հարազատ ժառանգորդներ»ս, կը հակինք գռեհիկ ճղճղոցներով լեցուն «երաժշտութեան»:

Առ ի յիշեցում Կոմիտաս եւ իր յաջորդները գիւղէ-գիւղ, քաղաքէ-քաղաք թափարելով փրկեցին հայկական մաքրամաքուր երաժշտութիւնը, իսկ ներկայիս «սիրուած երգիչ»ները, նոյնպէս գիւղէ-գիւղ, քաղաքէ-քաղաք պտտելով կ'աղաւաղեն մեր երաժշտութիւնը՝ կթան կոպերու ճաշակին յագուրդ տալով: Զետեւաբար, կաթէն օգտուողներուն համար բառաչը անուշ կը թուի, «արուեստ» ալ կրնայ համարուիլ...:

Վերջերս, ճափոնի Կոմիտասի հիմնարկին դիմատետրի էջին վրայ գետնդուած էր 2015-ին ՀՀ Սփիւռքի Նախարարութեան կողմէ իրենց տրուած գնահատագիրին պատկերը: Ի՞նչ Նախարարութիւն, որմէ լուր չունինք: Թաւշեայ Հայաստանին մէջ ո՛չ Սփիւռքը, ոչ ալ մշակոյթը նախարարութեան արժանի են: Սփիւռքը՝ դուխով, մշակոյթը՝ մուխով, մտաբան մալ՝ սոխով կը տուայտին: Միայն թէ մեր կովուկը շատ սոխ չուտէ, յետոյ կաթը կը հոտի:

Ո՞վ պետք է ամչնայ, մշակութասեր կո՞վը, թէ մշակոյթի պահպան կովարածը:

ՆՈՒԻՐԱՏՈՒՌՈՒԹԻՒՆ
Քուէյթաբնակ գրող Կարօ Արսլանեան «Հայ Մամուլի Տարուան» առիթով «Գանձասար»ին կը նուիրէ 10000 ս. ոսկի:

ՄՏԱՄԱՐԶԱՆՔ

ԽԱԶԲԱՌ (ՄՆ 302)

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1												
2												
3												
4												
5												
6												
7												
8												
9												
10												
11												
12												

Հորիզոնական

- 1- Պաշտոնական խօսքի լրաբեր: Հարուածի մը նշանակետ:
- 2- Վճիտ, ջինջ:
- 3- Անձնական դերանուն: Յուրտ:
- 4- Գետին ծածկելու բուրդէ ծածկոց: Արարած:
- 5- Հակառակ՝ տառի մը անունը: Հայր Աբրահամին գաւակը:
- 6- 430: Իգական անուն: Ծոխ:
- 7- Որոշուած գին: Հակառակ՝ թատերական ներկայացումի դադար:
- 8- Հակառակ՝ տառի մը անունը: Յետոյ: Ծնօտ:
- 9- Անուշահամ պտղատեսակ: Տարի:
- 10- Կոպանք: Վաղեմի:
- 11- Ողջամիտ: Անասունի ուտելիք:
- 12- Կողոպտել: Տառի մը անունը:

Ուղղահայեաց

- 1- Պանք Օթոմանի գրաւումին կազմակերպիչն ու ղեկավարը:
- 2- Աղբիւր: Բուսական ալիւր (նշայ): Հասկցի՛ր:
- 3- Հակառակ՝ անձնական դերանուն: Ողբալ:
- 4- Հարցի մը պայմաններուն ամբողջութիւնը: Կրկնուած ձայնաւորներ:
- 5- Յուցական դերանուն: 3- Հայկական մականուններու վերջավանկը: Ձայնանիշ: Հակառակ՝ միսն ու ոսկորը կրծող հիւանդութիւն:
- 6- 5060: Կեռասի թթուաշ տեսակը: Ձայնաւոր տառեր:
- 7- Փոքրացնող մասնիկ: Խոշոր կապոց: Դեպքի հանգրուան:
- 8- Հակառակ՝ 4009: Ձայնանիշ:
- 9- Ասեղնագործի փայտէ շրջանակ:
- 10- Վայրկեան: Մարտիկ:
- 11- Կրկնուած ձայնաւորներ: Արական անուն: Յոգնակերտ մասնիկ:
- 12- Ծաղրածու: Տառի մը անունը:

ՄՏՈՐՈՒՄՆԵՐ՝...

Սկիզբ՝ էջ 10

այդ հաւանականութիւնն ալ չկայ այլեւս: Ծակատագի՛ր է սա, թէ մեզի վիճակուած ցաւ ու կարօտ, հաւանաբար մեր մեղքերուն պատճառով նաեւ: Ամէն բան ճակատագրին վերագրելը անելի դիւրին ընտրութիւն է սակայն:

Կը մտածեմ, կը մտածեմ վերոյիշեալ հարցերուն մասին եւ կը համոզուիմ, որ կեանքը կը շարունակուի: Հարցումներու տարափը կրկին կը տեղայ մատղաշ մտքիս մէջ, հարցումներ, հարցումներ, անպատասխան մնացած հարցումներ...:

Բայց դեռ յոյս ունի՞մ օտարներու հետ իսկ ծանօթանալու եւ նոր

բարեկամութիւններ հաստատելու, երբ երկրէն մեկնող անծանօթին հետ ծանօթանալու առիթն իսկ կորսնցուցած եմ օրին:

ԴՊՐՈՅՆԿԱ...

Սկիզբ՝ էջ 10

Շա՛տ կը փափաքիմ մանկանալ, եւ կրկին անգամ դպրոց յաճախել: Դպրոցական կեանքս նորէն ապրիլ: Ափսոս որ ժամանակը չենք կրնար ետ դարձնել եւ նորէն մանկապարտեզէն սկսիլ:

Կ'ուզեմ ըսել բոլոր աշակերտներուն, յարգը պետք է գիտնալ դպրոցական ամէն մէկ օրուան, որովհետեւ անոնք անկրկնելի են ու անչափ անուշ:

Պատրաստեց Մարինա Զիւլբոշեան-Պողիկեան
ՍՈՒՏՈՔՈՒ (ՄՍ 301)

Տեղաւորէ՛ (1-9) թուանշանները (9x9) քառակուսիներուն մէջ այնպէս, որ իւրաքանչիւր հորիզոնական եւ ուղղահայեաց տողի մէջ, ինչպէս նաեւ (3x3) տուփիկի մէջ մէկ անգամ արձանագրուին:

	3			9				
	8		1	4			9	5
		1			3			2
	4	3		7		8	6	
				1				
	7			6		9		
	2		5			1		3
	1	7			8	6	5	
9			7				4	

ՊԱՅՈՒԱԾ ԲԱՌ (ՄՊ 72)

Սիլվա Կապուտիկեանի բանաստեղծութիւնները շնչելով գտե՛ք պահուած բառը:

Պահուած բառը 11 տառերէ կը բաղկանայ եւ կը ներկայացնէ Կապուտիկեանի բանաստեղծութիւններէն մէկը:

ի	հ	դ	է	ռ	հ	ա	յ	ն	ց
հ	մ	ա	հ	ա	բ	է	ւ	ի	կ
ա	ն	է	յ	ա	ն	հ	ն	դ	ա
2	բ	բ	գ	բ	ւ	հ	է	հ	ց
իւ	դ	գ	ա	է	է	ա	ն	ն	ի
ա	ն	ն	ս	ց	բ	ն	ա	դ	ն
բ	ւ	ց	ն	է	է	կ	ի	ա	ն
հ	ն	յ	գ	ի	բ	բ	ի	ս	ն
ա	ա	իւ	օ	ս	բ	բ	գ	բ	ւ
հ	ծ	ա	ռ	ը	հ	ա	յ	ն	ց

«Խօսք Իմ Որդուն», «Հող Հայրենի», «Հայոց Աշխարհ, Հայոց Երկիր, Հայոց Հող», «Կացինն ու Ծառը», «Դեռ Հաւատա՛», «Երգ Երգոց», «Արեւի Սերը»

ԼՈՒԾՈՒՄՆԵՐ

ԽԱԶԲԱՌ (ՄՆ 301)

ՍՈՒՏՈՔՈՒ (ՄՍ 300)

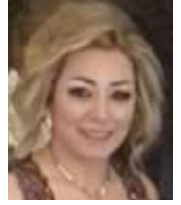
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
1	ծ	է	ք	ծ	է	ք	է	լ		ծ	ա	մ
2	մ	բ	ա	փ				ա	յ	բ		ա
3	ա	կ	ն	ա	ռ	ն	ւ		մ	ա	ն	բ
4	կ	ա		ն				ա		բ	ա	մ
5		մ	ա	ք	ա	ռ	ի	լ		է	ւ	ա
6	ս	է	իւ			ա		լ	ա	լ		բ
7	ա	ա			ա	մ		ա	բ		ֆ	ա
8	դ	յ		գ	բ	ի	ւ		ա			
9	ա		ա	ն	ա	կ		է	գ	ա	կ	ի
10	բ	ա		ա				կ	փ	ն	ս	
11	բ	ւ	ն	բ	ա	ա	հ		ա		ւ	կ
12		օ	բ	է	բ	ն	ւ	ս	հ	է	տ	

3	5	8	4	1	7	9	2	6
6	2	1	8	3	9	5	7	4
9	7	4	6	5	2	8	1	3
8	4	7	5	2	3	1	6	9
5	9	2	1	6	8	4	3	7
1	6	3	7	9	4	2	5	8
2	1	9	3	8	6	7	4	5
7	8	6	2	4	5	3	9	1
4	3	5	9	7	1	6	8	2

ՊԱՅՈՒԱԾ ԲԱՌ (ՄՊ 71)

Պահուած բառն է՝ «Ես Այն Եմ Եղել»

ԽՆՃԱՆԿԱՐ

Սոնա Տեղ Դոդոսյան-Տարաքճեան

ԻՆՉ Կ'ԸՍԵՆ ԱՍՏՂԵՐԸ

ԽՈՅ
Յարմար շաբաթ է հրապարակային հանդիպումներու համար: Պիտի յաջողիք գրաւել ազդեցիկ մարդոց համակրանքը:

ՅՈՒԼ
Ձեր մտերիմները կրնան համաձայն չըլլալ ձեր աշխատելաոճին, նման պարագաներու մի՛ պնդեք ձեր տեսակետը:

ԵՐԿՈՒՐԵԱԿ
Հետեւեցեք ձեր գաւակներուն ընկերային յարաբերութիւններուն: Օգնեցեք, որ անոնք դիւրաւ լուծեն ընկերային հարցերը:

ԽԵՑՁԵՏԻՆ
Տգետ մարդոց հետ մի՛ վիճաբանիք: Անոնք յաճախ չեն ընդունիր իրենց տգիտութիւնը, եւ հարցերը կը դիտեն միայն իրենց ուսպնեակէն:

ԱՌԻԾ
Բազմազբաղ էք: Ժամանակ տրամադրեցեք ձեր ընկերներուն: Աշխատանքը վերջ չունի:

ԿՈՅՍ
Լուծումներ պիտի գտնեք ձեր ընկերներուն հետ ունեցած գրոյցի եւ քննարկումներուն ընթացքին: Համագումարի մը մասնակցելու հրաւեր պիտի ստանաք:

ԿԵՒՈՔ
Այս շաբաթ պիտի ստանաք այնպիսի առաջարկներ, գործ ընդունելով պիտի բարելաւեք ձեր նիւթական վիճակը:

ԿԱՐԻՃ
Ձեր փափաքած արդիւնքը ձեռք պիտի ձգեք շնորհիւ ձեր յամառ աշխատանքին: Լուր մը պիտի ստանաք եւ շատ պիտի ուրախանաք:

ՎՐԵՆԱՄՈՐ
Յաջողութիւն արձանագրելու եւ նպատակներ իրականացնելու համար ձեզի անհրաժեշտ են ճշմարիտ գործընկերներ, աշխատանքային յարմարաւետ միջավայր:

ԱՅԾԵՂՁԻՐ
Միևակ մի՛ մնաք, այլ մասնակցեցեք խմբային աշխատանքներու: Միևակ մի՛ կայացնեք ճակատագրական որոշումներ, ձեր հարազատներուն կարծիքն ալ հարցուցեք:

ՋՐՅՈՍ
Մի՛ դիմեք վիճաբանութեան, երբ անհասկացողութիւն տեղի ունենայ ձեր եւ ձեր ծանօթներուն միջեւ: Պիտի պահեցեք ձեր ջիղերը եւ աշխատեցեք տրամաբանական լուծումներ գտնել ձեր հարցերուն:

ՁՈՒԿ
Նոր գաղափարներու գերին մի դառնաք: Աշխատանքի մէջ լաւագոյն դիրքորոշումը ինքնուրույնութեան ցուցաբերումն է:

Փայլուն Մազեր ունենալու Համար

Մազերը ոչ միայն մեր գեղեցկութեան կարեւոր բաղադրիչներն են կը համարուին, այլեւ մեր առողջական վիճակը կը ցոյցանեն:

Առողջ եւ փայլուն մազեր ունենալու համար անհրաժեշտ է շաբաթը երկու անգամ լուալ մազերը, որպէսզի մաքրենք գանոնք փոշիէն ու մարմինն արտադրած իւղէն:

Շաբաթը մէկ անգամ պէտք է ձիւթախողով ծեփել եւ լուալ մազերը: Իւրով ծեփեցեք ձեր մազերը շաբաթը երկու անգամ: Մասնագետներ կը թելադրեն jojoba իւղը: Սօտաւորապէս մէկ դգալ ձեր ափին մէջ դրեք ու մատներով շփեցեք ձեր մազերը եւ ապա սանտրեցեք: Կարելի եղած չափով զայն պահեցեք ձեր մազերուն վրայ մինչեւ լոգանք:

Նախընտրելի է գործածել որակաւոր շամփուններ եւ մազի տեսակին համապատասխան սնուցիչ քունկներ:

Կարելի եղածին չափ հեռու պէտք է մնալ ելեկտրական ջերուցիչէն եւ բնական ձեւով չորցնել մազերը: Իսկ ելեկտրական ջերուցիչ օգտագործելու պարագային, ձեր մազէն քակի մը սմ. հեռու բռնեցեք զայն:

Ամրան պէտք է մազերը պաշտպանել արեւէն եւ աւազանի ջուրին քլորէն:

Պէտք չէ տեւաբար ներկել մազերը: Մազերուն սնունդը կախեալ է նաեւ մեր ստացած սնունդէն: Անհրաժեշտ է հաւասարակշռուած եւ այլազան սննդամթերք օգտագործել: Ծխախոտը, ինչպէս նաեւ չափազանցուած սննդականոնը բացասական ազդեցութիւն կրնան ունենալ մազերուն առողջութեան վրայ:

Մազերն անընդհատ ձիգ մի կապեք, ըստ կարելոյն խուսափեցեք քիմիական արտադրութիւններ օգտագործել եւ բնական մազ մզուկներով սանտրեր օգտագործեցեք:

Մերսեցեք գլխամաշկը: Մերսումը կը նպաստէ արեան շրջանառութեան բարելաւումին եւ մազերու արագ աճումին:

Եթէ մազերը թեփոտած են, խուսափեցեք ձեր գլուխը տաք ջուրով լուալէն (ընդհանրապէս նախընտրելի է մազերը գաղջ ջուրով լուալ):

Ձեր սնունդին մէջ օգտագործեցեք թարմ բանջարեղէն եւ սպիտակուցներ: Յաճախ կտրեցեք մազերը: Ծիւղաւորուած ծայրերը ի վերջոյ մազաթափութիւն կը յառաջացնեն:

Եւ վերջապէս խուսափեցեք գերճնշուած ձեր առօրեայէն: Հանգիստի ժամերը շատ կարեւոր են:

ՄԱՉԵՐՈՒ ԱՌՆՉՈՒՈՂ ԸՆԹԱՑԻԿ ՍԽԱԼՆԵՐ

-Քնանալ Թաց Մազերով

Շատ սխալ է թաց մազերով քնանալը, թաց մազերը գիշերուան ընթացքին չեն չորնար եւ մինչեւ առտու խոնաւ կը մնան: Խոնաւութիւնը բազմաթիւ հիւանդութիւններ կրնայ պատճառել գլխու մաշկին:

-Քնանալէ Առաջ Մազերը Կապել

Քնանալէ առաջ պէտք չէ մազերը կապել, քանի որ անոնք կը տկարանան: Երկար մազերը

ամփոփելու համար կարելի է թոյլ հիւսք մը ընել, փոխանակ գանոնք արկելու եւ քաշելու:

-Քնանալէ Առաջ Մազերը Երկար Ժամանակ Սանտրել

Շատ տարածուած սխալ է քնանալէ առաջ մազերը երկարատեւ սանտրելը: Սխալ կարծիք է, որ մազերը երկար սանտրելով անոնք

կը փափկանան, ընդհակառակը անոնք աւելի զգայուն կը դառնան եւ կը վնասուին: Սանտրելու արարողութիւնը պէտք չէ երկար տեւէ:

Ռաֆֆի Միլսհեան

ՏԵՂԱԿԱՆ

ՄԱՐՏԻԿ ՄԱՐՏԻԿԵԱՆ ՎԵՐԱԴԱՐՁԱՄ ԳԵՆԵՐԱԿԱՆ

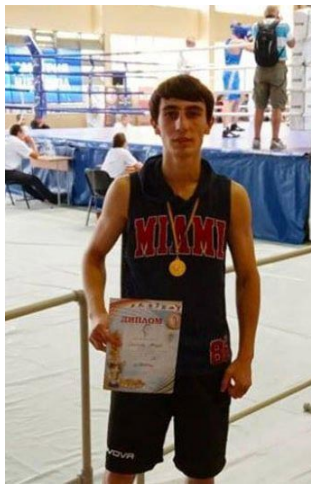
Կիրակի, 7 Յուլիսին, Լաթաքիոյ Զըթին ակումբի ղեկավարութիւնը պաշտօնապէս յայտարարեց, որ յառաջիկայ օրերուն խումբ պիտի վերադառնայ կազմի նախկին խաղող Մարտիկ Մարտիկեան: Աղբիւրին համաձայն, Մարտիկեանի հետ բանակցութիւնները յաջողութեամբ պատկառած են եւ ան 7 տարի արհեստավարժ կեանք անցընելէ ետք, պիտի վերադառնայ մայր ակումբ:

Աւելցնենք, որ Մարտիկ արհեստավարժական շրջան մը անցուց Իրաքի Նաֆթ, Օմանի Ֆինճաա, Յորդանանի ալ Ճազիրա, Պահլէյի Ռիֆահ եւ Բաթարի ալ Արապի խումբերուն հետ:

ՀԱՅԿԱԿԱՆ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԽԱՐՔՈՎԻ ՄԵՋ 3 ՈՍԿԻ ՄԵՏԱԼԻ ՏԻՐԱՍԱՄ

Հայաստանի կռիվամարտի դաշնակցութեան մամուլը քարտուղարութիւնը յայտնեց, որ Ուլքրանիոյ Խարքով քաղաքին մէջ տեղի ունեցող կռիվամարտի Բ. կարգի միջազգային մրցաշարքին, Հայաստանի ներկայացուցիչները տիրացած են 3 ոսկի մետալի:

Աւարտականի մրցումներէն յաղթական դուրս եկած են Ռուտուֆ Գարբոյեան (49 քկ.), Արթուր Սահակեան (56 քկ.) եւ Արմէն Մանուկեան (69 քկ.):

Մանուկեան աւարտականին յաղթած է իր խմբակիցին՝ Արսէն Գրիգորեանին:

Նոյն մրցաշարքին պրոնզէ մետալներու տիրացած են Սիսակ Բաղդոյեան (52 քկ.), Արարատ Յարութիւնեան (64 քկ.) եւ Մկրտիչ Մանուկեան (գերծանր կշիռը):

ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ

ԱՐԻԷՆ ՌՈՊԷՆ ԵԶՐԱՓՈՎԿԵՑ ԻՐ ՄԱՐԶԱԿԱՆ ԿԵԱՆՔԸ

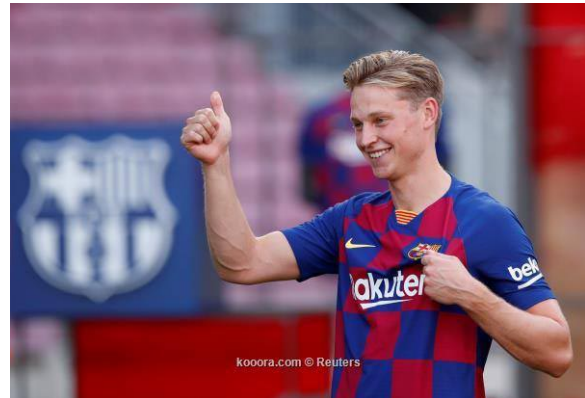
Հոլանտայի հաւաքականի եւ Պայերն Միւնխի նախկին կիսապաշտպան Արիէն Ռոպէն անցեալ շաբթուան աւարտին յայտարարեց, որ պիտի դադրի ֆութպոլ խաղալէ: Միւնխիտեան ակումբը շնորհակալութիւն յայտնեց Ռոպէնին՝ ակումբէն ներս ունեցած իր ծառայութիւններուն համար: «Այսօր աւարտին հասաւ ֆութպոլի երկրորդ խաղողներէն մէկուն ներկայութիւնը մարզադաշտ: Շնորհակալութիւն ամէն բանի համար, Արիէն», թուիթթերեան գրառումով յայտնեց Պաւարիոյ պաշտօնական էջը: Ռոպէնը 2009-էն սկսեալ մաս

կը կազմէ Պաւարիոյ խումբին: 2013-ին միւնխիտեան ակումբին հետ ան նուաճեց «Զեմփիլընզ լիկ»ի գաւաթը: Եզրափակիչին 2-1 արդիւնքով ան պարտութեան մատնեց Պորիսիա Տորթմոնտը:

ՊԱՐՍԵԼՈՆԱՆ ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒՑ ԳՈՐԾԱՅԻ ՖՐԵՆԷԻ ՏԵ ԻՈՆՔԻՆ

Սպանիոյ պիտեան Պարսելոնան ներկայացուց խումբի նորեկ, հոլանտացի կիսապաշտպան Ֆրենքի տե Իոնքին: Պաշտօնական շնորհահանդէսը տեղի ունեցաւ Շաբթոյ օր: Պարսելոնան 22-ամեայ ֆութպոլիստին համար վճարեց 75 միլիոն եւրօ: Այդ գումարը հաւանաբար աւելնայ 11 միլիոնով, եթէ ֆութպոլիստը լաւագոյնը տայ, խաղ եւ մրցանակներ նուաճէ: Տե Իոնքիի փոխադրութեան գումարը 5-րդն է Պարսելոնայի պատմութեան մէջ: Անոր

կը նախորդէն պրագիցի Ֆիլիպե Բորիսիոն (130 միլիոն եւրօ), ֆրանսացի Ուսման Տեմիլէլէն (120 միլիոն եւրօ), պրագիցի Նեյմարը (88,2 միլիոն եւրօ) եւ ուրուկուէյցի Լուիս Սուարեզը (81,72 միլիոն եւրօ):

ԶՈՆՄԵՊՈԼ ԿՐՆԱՅ 2 ՏԱՐԻՈՎ ՄԵՍՍԻՆ ՊԱՏՄԱԿԱՆ ՏՆՕՐԻՆՈՒՄԻ ԵՆԹԱՐԿԵԼ

Արժանիքի հաւաքականի աւագ Լիոնէլ Մեսսի ԶՈՆՄԵՊՈԼ-ի հասցէին ուղղած իր բողոքներուն եւ մեղադրանքներուն համար կրնայ երկու տարիով պատիժի ենթարկուիլ: Ըստ սպանական AS-թերթին, Լիոնէլ Մեսսի յայտարարութիւնները պատճառ պիտի դառնան, որ ան պատժուի որոշ շրջանի մը համար: Եթէ 32-ամեայ ֆութպոլիստը ստանայ առաւելագոյն պատիժը, ան ազգային հաւաքականին հետ պիտի չկարենայ մաս կազմել Բաթարի մէջ տեղի ունենալիք

2022-ի աշխարհի առաջնութեան ընտրական փուլի մրցումներուն եւ 2020-ի Ամերիկայի բաժակի մրցումներուն, որոնք տեղի պիտի ունենան Արժանիքի եւ Զոլոմպիոյ մէջ: Յիշեցնենք, որ Ամերիկայի բաժակի խաղերու կիսեզրափակիչ փուլին Պրագիլի հետ խաղի պարտութենէն ետք (0-2) Մեսսի քննադատեց հանդիպման մրցավարները, որոնք ամբողջ խաղի ընթացքին չէին օգտուած VAR -ի համակարգէն:

ԶԵԼՍԻ ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒՑ ԻՐ ՆՈՐ ՄԱՐԶԻՉԸ

Անցեալ շաբթուան կիտուն, անգլիական Զելսի խումբը պաշտօնապէս ներկայացուց խումբին նորանշանակ մարզիչ, նախկին խաղող Ֆրանք Լամպարտը, որ փոխարինեց նախկին իտալացի մարզիչ Սարին: Վերջին շրջանին Լամպարտ կը մարզէր անգլիական Տերսի Բաունթը: Ըստ Զելսիի լուրերուն, Լամպարտ յառաջիկայ օրերուն հանդիպումներ պիտի ունենայ Զելսիի սեփականատէր Իպրաիմովիչի հետ, կազմի նոր խաղողներու անունները ուսումնասիրելու համար: Տեղին է յիշել, որ Լամպարտ որպէս խաղող Զելսիի հետ արժանացած է 11 տիտղոսի: 13 տարուան ընթացքին, ան անգլիական խումբին հետ 211 կոլ նշանակած է:

